

prima instanță: V. Martînenco
(Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana)
instanța de apel: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-745/18

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Cabinetul Avocatului „Ion Volcovschi”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul
Avocatului „Ion Volcovschi” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „R&A
Service” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău prin care
a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „R&A Service”,
au fost casate hotărârea din 27 iunie 2017 și hotărârea suplimentară din 06 iulie
2017 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o hotărâre nouă de
respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 04 aprilie 2017 Cabinetul Avocatului „Ion Volcovschi” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „R&A Service” cu
privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că conform contractului de
asistență juridică nr. 26 încheiat între CA „Ion Volcovschi” și SRL „R&A Service”
la 13 noiembrie 2015, ultimului i-au fost prestate servicii juridice.

În acest sens, a menționat că la 16 noiembrie 2015 a fost acordată asistență
juridică privind consultarea, deplasarea la Inspectoratul de poliție Leova, Secția
urmărire penală, participarea la audierea directorului SRL „R&A Service”, Dumitru
Nicolăescu, în calitate de bănuț, precum și stabilirea întrebărilor pentru efectuarea
expertizei tehnice-merceologice pe cauza penală nr. 2015230275 asupra unității de
transport reținută de către Secția urmărire penală Leova, privind existența bănuțelii
în falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculelor, intentată în baza
prevederilor art. 276 alin. (2) din Codul penal.

Ulterior, la 19 august 2016 a fost acordată asistență juridică privind
consultarea, ridicarea actelor, studierea și întocmirea cererii de chemare în judecată
a SRL „R&A Service” împotriva lui Viorel Gonciar cu privire la încasarea datoriei,

fapt confirmat prin factura fiscala nr. 3726989 din 19 august 2016 în mărime de 1150 de lei, poziția 1,2,3.

La 03 noiembrie 2016 a remis în adresa pârâtului somația nr. 18/16 prin care i-a adus la cunoștință că contractul de asistență juridică a încetat de drept în legătură cu faptul survenirii consecințelor prevăzute la pct. 3.1 și 3.5 din contract, care statuează că prezentul contract este titlul executoriu cu privire la sumele datorate de către client cu titlul de onorariu și cheltuieli aferente. Neplata onorariului în cuantumul și la termenele fixate potrivit pct.2 din contract, precum și neachitarea contravalorii cheltuielilor efectuate, acordă dreptul avocatului să procedeze la rezilierea de plin drept a contractului, fără nici o altă formalitate, fără o procedură judiciară sau extrajudiciară și a solicitat achitarea serviciilor contractate în termen de 7 zile calendaristice, prin transferarea mijloacelor bănești pe contul de virament al Cabinetului avocatului, însă notificarea a fost lăsată fără atenție.

La 07 februarie 2017 în adresa pârâtului a mai fost expediată o notificare, recepționată la 08 februarie 2017, prin care i-a fost solicitat achitarea sumelor restante în baza facturii fiscale nr. 3726989 din 19 august 2016 în mărime de 1150 de lei pentru pozițiile nr. 1,2,3 și facturii fiscale nr. 3726998 din 02 februarie 2017 în mărime de 2400 de lei, în termen de 5 zile, conform indicilor și anexelor prezentate, iar la 23 februarie 2017 a fost recepționat refuzul SRL „R&A Service” privind achitarea sumelor specificate în facturile fiscale.

A invocat că conform pct. 3.1 din contractul de asistență juridică a persoanelor juridice nr. 26 din 13 noiembrie 2015, în caz de neachitare a onorariului stabilit peste un termen de 20 zile, se va încasa o penalitate de 10% pentru fiecare zi de întârziere din suma convenită.

A solicitat încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 3550 de lei, a penalității în sumă de 7100 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Ciocana) din 27 iunie 2017 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasată de la SRL „R&A Service” în beneficiul CA „Ion Volcovschi” datoria, conform contractului de asistență juridică a persoanelor juridice nr. 26 din 13 noiembrie 2015, în sumă de 3550 de lei, penalitatea contractuală în mărime de 3550 de lei și taxa de stat în sumă de 213 lei, iar în total suma de 7313 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriai Chișinău (sediul Ciocana) din 06 iulie 2017 au fost încasate de la SRL „R&A Service” în beneficiul CA „Ion Volcovschi” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

SRL „R&A Service” a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii și încasarea de la intimat a taxei de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 247,50 de lei.

Prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SRL „R&A Service”, au fost casate hotărârea din 27 iunie 2017 și hotărârea suplimentară din 06 iulie 2017 ale Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii; s-a încasat de la CA „Ion Volcovschi” în beneficiul SRL „R&A Service” taxa de stat pentru depunerea apelului în sumă de 247,50 de lei.

La 23 februarie 2018 CA „Ion Volcovschi” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea ei și menținerea hotărârii din 27 iunie 2017 și a hotărârii suplimentare din 06 iulie 2017 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea, a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârile primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Materialele dosarului atestă că la 13 noiembrie 2015 între CA „Ion Volcovschi” și SRL „R&A Service” a fost încheiat contractul de asistență juridică a persoanelor juridice nr. 26.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, CA „Ion Volcovschi” a solicitat încasarea de la SRL „R&A Service” a datoriei în sumă de 3550 de lei, sumă ce rezultă din contractul de asistență juridică acordată pârâtului în cadrul acțiunilor la care a participat ca reprezentant al SRL „R&A Service”, a penalității în sumă de 7100 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei pricini, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând de la SRL „R&A Service” în beneficiul CA „Ion Volcovschi” datoria, conform contractului de asistență juridică a persoanelor juridice nr. 26 din 13 noiembrie 2015, în sumă de 3550 de lei, penalitatea contractuală în mărime de 3550 de lei, taxa de stat în sumă de 213 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

Instanța de apel, însă, prin decizia din 28 noiembrie 2017 a admis apelul declarat de SRL „R&A Service”, a casat hotărârea din 27 iunie 2017 și hotărârea suplimentară din 06 iulie 2017 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

În favoarea respingerii acțiunii instanța de apel a menționat că contrar pct. 16 din Recomandarea privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii avocaților din RM nr. 2 din 30 martie 2012, la materialele dosarului lipsește lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de CA „Ion Volcovschi” și a timpului aferent acestora, nu s-a probat faptul transmiterii apelantei a serviciilor executate, nu a fost întocmit între părți nici un act de predare-primire a serviciilor prestate, a actelor, acțiunilor efectuate de CA „Ion Volcovschi”, concluzionând în final că serviciile contractate nu au fost prestate corespunzător.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind eronate concluziile instanței de apel din următoarele considerente.

Materialele dosarului atestă că la data de 13 noiembrie 2015 reclamantul și pârâtul au încheiat un contract de asistență juridică a persoanelor juridice cu nr. 26,

obiectul contractului reprezentând: asistenta juridica, studierea documentelor și altor materiale necesare pentru primirea deciziilor de către client, asistarea, reprezentarea, acordarea de consultații juridice, reprezentarea in fata organelor de drept de orice nivel, redactarea si semnarea de acte si/sau cereri, întocmirea cererilor, întocmirea cererilor contencioase, efectuarea interpelărilor către persoanele fizice si cele juridice (indiferent de forma de organizare), întocmirea referințelor, întocmirea cererilor in ordine de apel, recurs, revizuire, cereri in ordine de executare, medierea, asistarea tranzacțiilor, operațiunilor financiare, precum si alte acțiuni neinterzise de Legea cu privire la avocatura. (f.d.12-13).

Conform pct. 2.1 din contract, onorariul convenit urma a fi stabilit conform facturii.

Astfel, conform facturii seria WB nr. 3726989 din 19 august 2016 CA „Ion Volcovschi” a prestat servicii de consultare a clientului, ridicarea actelor multiplicarea și studierea acestora, întocmirea acțiunii în sumă de 1150 de lei, factura fiind semnată și ștampilată de reclamant și pârât (f.d.14).

Serviciile menționate în factură sunt confirmate prin copia cererii de chemare în judecată adresată Judecătoriei Cahul, înaintată de către avocatul Ion Volcovschi, în interesele reclamantului SRL „R&A Service” către Goncear Viorel cu privire la încasarea datoriei (f.d.21-22).

Totodată, prin actul de primire-predare din 07 septembrie 2016 reclamantul a predat pârâtului dosarul la cauza civilă SRL „R&A Service” împotriva lui Goncear Viorel (f.d.23).

Potrivit facturii seria WB nr. 3726998 din 02 februarie 2017 CA „Ion Volcovschi” a prestat servicii de consultare a clientului, deplasarea la or. Leova tur-retur, participarea în dosarul audierii clientului în sumă totală de 2400 de lei (f.d.15).

Conform copiei mandatului seria MA 0904508 din 16.11.2015 avocatul Ion Volcovschi a fost împuternicit de SRL „R&A Service” să acorde asistență juridică în cauza penală nr. 2015230275 în cadrul Inspectoratului de Poliție or. Leova (f.d.20).

Serviciile indicate în factura menționată se confirmă prin procesul-verbal de comunicare a drepturilor și obligațiilor bănuțului din 16.11.2015 întocmit de Inspectoratul de Poliție Leova, cauza penală nr. 2015230275, la rubrica apărător fiind indicat Ion Volcovschi (f.d.18-19).

Prin nota informativă nr.18/16 din 03 noiembrie 2016 CA „Ion Volcovschi”, în legătură cu faptul survenirii condițiilor prevăzute de pct. 3.1 și 3.5 din contractul nr. 26 din 13 noiembrie 2015, a informat SRL „R&A Service” despre rezilierea contractului menționat și a solicitat de la pârât să achite datoriile (f.d.16).

Prin nota suplimentară nr. 03/17 din 06.02.2017 CA „Ion Volcovschi” a solicitat SRL „R&A Service” să efectueze achitarea sumelor conform facturilor fiscale nr. 3726989 și 3726998 (f.d.17).

Prin răspunsul nr. 6 din 15 februarie 2017 SRL „R&A Service” și-a exprimat dezacordul cu cele indicate în notele expediate de către reclamant și a informat reclamantul despre faptul că nu va achita sumele solicitate.

Conform art. 512 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Art. 514 din Codul civil prevede că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (2) din Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 970 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuirea convenită.

Iar, conform art. 971 alin. (1) din Codul civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor.

Conform art. 8 alin. (1,3) din Legea cu privire la avocatură, avocații acordă persoanelor fizice și juridice următoarele genuri de asistență juridică calificată: a) oferă consultații și explicații, expun concluzii cu privire la problemele juridice, prezintă informații verbale și în scris referitoare la legislație; b) întocmesc documente cu caracter juridic; c) reprezintă interesele lor în instanțele de judecată; d) reprezintă interesele lor în materie juridică în relațiile cu autoritățile publice, notarii publici, executorii judecătorești și cu alte persoane fizice și juridice; e) participă la urmărirea penală și la dezbateri judiciare în cauzele penale în calitate de apărător sau reprezentant al victimei, al părții civile, al părții civilmente responsabile și al martorilor. avocații acordă persoanelor fizice și juridice și alte genuri de asistență juridică, neinterzise de lege, atât în cazul unor delegații unice, cât și în cazul delegațiilor pe termen lung.

Conform art. 63 alin. (1,2) din Legea cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice. Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

Astfel, instanța de recurs consideră că prima instanță just a considerat ca fiind întemeiat dreptul CA „Ion Volcovschi” de a pretinde achitarea serviciilor acordate, dispunând încasarea sumei de 3550 de lei.

Or, în conformitate cu pct. 3.1 din contractul nr . 26 din 13 noiembrie 2015 încheiat între CA „Ion Volcovschi” și SRL „R&A Service”, prezentul contract este titlul executoriu cu privire la sumele datorate de către client cu titlul de onorariu și cheltuieli aferente, iar conform pct. 3.5 - neplata onorariului în cuantumul și termenele fixate potrivit pct. 2 din contract, precum și neachitarea contravalorii cheltuielilor efectuate, acordă dreptul avocatului să procedeze la rezilierea de plin drept a contractului fără nici o formalitate sau procedură judiciară sau extrajudiciară și achitarea serviciilor contractate. Astfel, este corectă concluzia primei instanțe, precum că clientului îi revine responsabilitatea de a achita avocatului remunerația pentru serviciile acordate reieșind din acest contract, prin facturile fiscale menționate fiind identificate toate acțiunile concrete.

Conform pct. 3.1 din contract, în caz de neachitare a onorariului stabilit de părți peste un termen de 20 de zile , se va încasa o penalitate de 10 % pentru fiecare zi de întârziere din suma cuvenită.

Totodată, în conformitate cu art. 630 Cod Civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Astfel, instanța de recurs consideră că prima instanță, cu referire la prevederile 630 Cod Civil, întemeiat a dispus reducerea clauzei penale solicitate de către reclamant, considerând-o disproporționat de mare în comparație cu datoria de bază, dispunând încasarea penalității în sumă de 3350 de lei.

Pe cale de consecință, instanța de recurs indică asupra temeiniciei cerinței de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei solicitate de către reclamant pe cauza dată, având ca suport legal prevederile art. 96 alin. (1, 1^a), acestea fiind confirmate prin factura fiscală nr. 0985730 din 10 aprilie 2017.

Ca urmare a celor menționate, în conexiunea celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ca decizia instanței de apel este ilegală, fapt ce impune necesitatea admiterii recursului, casării deciziei instanței de apel și menținerii hotărârii din 27 iunie 2017 și hotărârii suplimentare din 06 iulie 2017 ale primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cabinetul Avocatului „Ion Volcovschi”.

Se casează decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și se mențin hotărârea din 27 iunie 2017 și hotărârea suplimentară din 06 iulie 2017 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Ion Volcovschi” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „R&A Service” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru